

Dijaška
organizacija
Slovenije

Dunajska 51
SI 1000 Ljubljana

T 01 280 68 00
F 01 280 68 07

info@dijaska.org
www.dijaska.org

Dr. Simona Kustec
Ministrica
Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
Masarykova cesta 16
1000 Ljubljana
gp.mizs@gov.si

Zavod Republike Slovenije za šolstvo
Poljanska cesta 28
1000 Ljubljana
info@zrss.si

Gregor Pečan
Predsednik
Združenje ravnateljic in ravnateljev
gregor.pecan@quest.arnes.si

Državni izpitni center
Kajuhova cesta 32 U
1000 Ljubljana
info@ric.si

Ljubljana, 31. marec 2020

ZADEVA: Odprto pismo Dijaške organizacije Slovenije Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport, Zavodu Republike Slovenije za šolstvo, Združenju ravnateljic in ravnateljev in Državnemu izpitnemu centru glede izvajanja izobraževanja na daljavo in mature

Spoštovani!

Vlada Republike Slovenije je 12. marca 2020 razglasila epidemijo novega koronavirusa, kar je 16. marca na podlagi sklepa Vlade RS in odredbe Ministrstva za zdravje o začasni prepovedi zbiranja ljudi v šolah vodilo k splošnemu zaprtju vzgojno-izobraževalnih zavodov. S slednjim smo se v novem in nepredvidljivem položaju znašli tako dijaki, kot tudi profesorji in drugi akterji prisotni v izobraževanju.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) je v nedeljo, 29. marca, v izjavi ob prvem interventnem #protiKorona paketu predstavilo ključne točke na področju izobraževanja in znanosti, cilj katerih je zagotavljanje pravice do izobraževanja in znanstvenega dela tudi v času izrednih razmer. Predlagani ukrepi zagotavljajo pogoje za nadaljni potek izobraževalnega procesa na daljavo, prav tako pa naj bi tudi postavljali pogoje za zaključek šolskega leta. Slednje, kljub sprejetemu zakonu, še zmeraj ostaja odprto vprašanje, prav tako ni jasna tudi usoda dijakov zadnjih letnikov srednješolskih izobraževalnih programov in način ter koledar izvajanja maturitetnih preizkusov. Do sedaj sprejete ukrepe Vlade RS in MIZŠ sicer pozdravljamo ter spodbujamo konstruktivno delo tudi v prihodnosti.

Izobraževanje na daljavo

V preteklem tednu je Dijaška organizacija Slovenije (DOS) izvedla anketo, ki jo je rešilo nekaj več kot 13.000 srednješolcev, kar predstavlja nekoliko manj kot 20 odstotkov vseh dijakov, vpisanih v srednješolske izobraževalne programe v Sloveniji. Glede na pridobljene podatke smo ugotovili, da skoraj vse srednje šole izvajajo izobraževanje na daljavo, s katerim je 60 % udeležencev izrazilo zadovoljstvo. Večina srednješolcev opozarja na pretirano obremenitev

ter slabo organizacijo pouka, pri čemer se težave pojavljajo predvsem pri pomanjkljivi oziroma nezadostni razlagi učne snovi, vendar izpostavljajo in pozdravljajo pripravljenost nekaterih profesorjev, ki so za morebitna vprašanja in dodatno razlago na voljo tudi preko elektronske pošte in drugih komunikacijskih kanalov.

Srednješolci so v velikem številu izrazili željo po izvajanju videokonferenc, ki na mnogih srednjih šolah še niso praksa, kar bi omogočilo lažjo in bolj temeljito obravnavo učne snovi. Večkrat je bilo izpostavljeno vprašanje glede pridobivanja ocen in vzpostavitve sistema preverjanja znanja, na katerega so dijaki podali predloge, kot so pridobivanje večjega števila ustnih ocen preko videokonferenc in oddaje pisnih izdelkov. V kolikor šole ne bodo omogočile pridobivanja ocen na alternativne načine, dijake skrbi potencialna preobremenitev z velikim številom ocen, ki jih bodo morali pridobiti ob povratku v šolo.

Kar 90 % anketirancev se strinja z izjavo pristojnega ministrstva z dne 29. marca 2020, da se šolsko leto ne podaljša v poletne mesece, saj so mnenja, da je trenutna obremenitev primerljiva s (oziroma v nekaterih primerih celo presega) tisto, ki so jo deležni pri rednem pouku. Veliko srednješolcev je izrazilo željo po zaključevanju ocen, ki so že bile pridobljene, vendar to posledično izključuje možnost popravljanja oziroma zviševanja ocen, ki je za nekatere dijake velikega pomena. Če bo zaradi kriznega stanja v Sloveniji potrebno sprejeti ukrep za nadomestitev pouka, bi bili dijaki najbolj naklonjeni uvedbi delovnih sobot, takoj za tem pa tudi možnosti prilagojenega in podaljšanega šolskega urnika.

Izvajanje mature

Krizna situacija pod največji vprašaj postavlja izvajanje letošnjega maturitetnega preizkusa znanja, ki naj bi se pričel 5. maja 2020 s šolskim esejem pri slovenščini. Letošnji maturantje so zaradi pouka na daljavo in sprememb, ki jih je le-ta prinesel, prikrajšani za pomembne ure, namenjene pripravam na maturo. Srednješolcem do sedaj pridobljeno znanje ne omogoča kakovostnega opravljanja izpita, kar se odseva tudi v anketi, v kateri je 69 % maturantov (n=5578) izrazilo nestrinjanje z izvajanjem izpitov po predvidenem koledarju splošne in poklicne mature. Zaradi količine trenutno predelane snovi, ki ne zajema vsega potrebnega znanja, več kot 70 % anketirancev predlaga, naj se matura izvede v zmanjšanem obsegu snovi. Dijaki prav tako ne izključujejo možnosti, da bi bila matura v tekočem šolskem letu ukinjena in bi namesto slednje uvedli izvajanje sprejemnih izpitov na fakultetah, čeprav je to možnost navedlo le 15 % anketiranih maturantov.

Maturantke in maturanti so se v letošnjem letu že pred samim začetkom mature znašli na nekakšnem zrelostnem izpitu. Kljub negotovosti in skrbi, ki jih obdajata v teh dneh, morajo biti pripravljeni na vsak možen razplet zaključevanja šolskega leta, tako fizično, kot tudi psihično in intelektualno. Maturanti se doma ne učijo le za zaključek šolskega leta, temveč tudi za zaključek srednješolskega izobraževanja in vstopa na zelene fakultete.

Svojo skrb so izkazali tudi s samoiniciativnim naslavljanjem pisem in vprašanj na pristojno ministrstvo, kot tudi na državni izpitni center, upajoč na odgovore, ki bi jim olajšali trenutni položaj. **Maturanti si želijo in potrebujejo dodatno pomoč, razjasnitve in odgovore z vaše strani.** Zavedamo se, da vsi predlogi, podani s strani dijakov in maturantov, seveda niso izvedljivi, vendar vas pozivamo, da pri nadaljnjih ukrepih upoštevate jasno prikazano mnenje srednješolcev in k oblikovanju slednjih povabite tudi predstavnike Dijaške organizacije Slovenije, kot krovne organizacije vseh slovenskih dijakov in dijakov.

Predlogi:

1. MIZŠ naj spodbudi srednje šole k uvedbi videokonferenc pri predmetnih, kjer je potrebna bolj temeljita razlaga in obravnavanje nove učne snovi. Trenutna praksa na večini izmed srednjih šol zajema zgolj individualno delo učenca s pomočjo delovnih listov in učbenika, ki za razumevanje nove učne snovi ni dovolj učinkovita.

2. MIZŠ naj pripravi in srednje šole seznanijo s sprejemljivimi alternativnimi načini ocenjevanja, kot so npr. ustna ocenjevanja preko videokonferenc, seminarskih nalog, ki bodo dijakom omogočala sprotno utrjevanje učne snovi in jih razbremenila obsežnega ocenjevanja ob ponovni vrnitvi v šolo.
3. Ker pouk na daljavo dijakom predstavlja vsakodnevno zaposlitev, sprotno opravljanje zadolžitve in pridobivanje znanj ter se smatra kot nadomestilo za pouk v fizični obliki, naj se ta po nepotrebnem ne podaljša v čas poletnih počitnic. Od dijakov, kot tudi profesorjev, je pričakovano, da pouk na daljavo opravljajo z isto resnostjo in obremenjenostjo, kot bi ga opravljali v fizični obliki.
4. RIC naj v sodelovanju z MIZŠ pripravi usmeritve za maturante, ki bodo zajemale teme, na katerih bo znotraj določenega predmeta na maturi večji poudarek. Predlagamo, da naj poudarek ne bo na snovi, ki je po učnem načrtu predvidena za čas, ko srednješolci izvajajo pouk na daljavo.
5. Koledar izvajanja mature naj bo določen v čim krajšem času in naj upošteva, da:
 - a. je zagotovljena zdravstvena varnost tako za maturante, kot tudi profesorje in druge so-izvajalce izpitov,
 - b. bodo za vse maturantke in maturante zagotovljeni isti pogoji pridobivanja kakovostnih priprav na maturo, ki nadomeščajo fizične priprave,
 - c. bodo za vse maturantke in maturante zagotovljeni isti pogoji izvajanja pisnih, ustnih in internih delov mature,
 - d. bodo maturantkam in maturantom zagotovljena vsa potrebna gradiva, ki bi jih drugače pridobili iz knjižnic, tudi v elektronski obliki. Na tem mestu pozivamo RIC, naj premisli o možnosti brezplačnega elektronskega dostopa do gradiv zbirke "*Zbirka maturitetnih nalog*", izdanih v založbi Državnega izpitnega centra.

V kolikor pogoji ne morejo biti izpolnjeni v celoti, dopuščamo možnost za prestavitev izpitov na kasnejši termin, ki bo omogočal nemoteno izvajanje le-teh.

V pričakovanju na hiter odziv Vas lepo pozdravljam,

Dijaška organizacija Slovenije
Maja Kalin, l.r.
Predsednica

Priloga:

- analiza ankete.

Poslano v vednost:

- medijem